

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 8Cob/15/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815220077
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Legerská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3815220077.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Legerskej a členiek senátu Mgr. Ivany Šlesarovej a JUDr. Ivety Sopkovej v právnej veci žalobcu: OSP, a.s., Obchod.Stavebníctvo.Podnikanie Prievidza, so sídlom Košovská cesta 24, Prievidza, IČO: 31 560 440, právne zastúpeného JUDr. Romanom Henčelom, advokátom, G. Švéniho 8, Prievidza, IČO: 51 007 746, proti žalovanému: Hornonitrianska knižnica v Prievidzi, so sídlom Ulica F. Madvu 327/2, Prievidza, IČO: 34 059 121, právne zastúpenému JUDr. Dašou Taschovou, advokátkou, Hodžu 14/1, Prievidza, IČO: 42 273 382, o zaplatenie 23.233,91 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 7Cb/53/2015-278, zo dňa 27. augusta 2020, takto

rozhodol:

Odvolací súd z r u š u j e rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. v napadnutej časti o zaplatenie 17.959,94 Eur s 9,05 % úrokom z omeškania zo sumy 17.959,94 Eur od 01.11.2015 do zaplatenia a vo výroku III. o náhrade trov konania a vec v rozsahu zrušenia vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol o nároku žalobcu na zaplatenie 23.233,91 Eur s príslušenstvom tak, že vo výroku I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 18.427,32 Eur s 9,05 % úrokom z omeškania ročne z dlžnej sumy 18.427,32 Eur od 01.11.2015 do zaplatenia, vo výroku II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a vo výroku III. žalobcovi priznal proti žalovanému právo na náhradu trov konania, v rozsahu 58,62 %.

1.2. Vychádzal zo zistenia, že žalobca ako zhotoviteľ uzavrel dňa 16.12.2014 so žalovaným ako objednávateľom Zmluvu o dielo č. 16/2014, predmetom ktorej bola realizácia stavebných prác v rozsahu „Odstránenie havárie kotolne v budove Hornonitrianskej knižnice v Prievidzi“. V rámci prejudiciálneho riešenia otázky platnosti predmetnej zmluvy dospel súd prvej inštancie k záveru o neplatnosti predmetnej zmluvy v zmysle § 39 Obč. zák. z dôvodu, že svojim účelom obchádzala ust. § 100 zák. č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu 16.12.2014. Konštatoval, že predmetná zmluva o dielo uzavretá medzi žalobcom, ktorý je podnikateľom - akciovou spoločnosťou a žalovaným, ktorý je príspevkovou organizáciou, nebola povinne zverejnená v zmysle § 5a ods. 1 zák. č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení účinnom ku dňu 16.12.2014 v dôsledku čoho platí v zmysle § 47a ods. 4 Obč. zák. nevyvrátiteľná právna domnienka, že k uzavretiu zmluvy nedošlo. Pretože z vykonaného dokazovania nepochybne vyplynulo, že žalobca postupoval podľa zmluvy č. 16/2014 zo dňa 16.12.2014 a realizoval projekt odstránenia havárie kotolne u žalovaného a za týmto účelom zakúpil od svojho dodávateľa Kaskádu troch kotlov Viessmann Vitodens 200W 30 - 60 kW, celkový výkon

17-180 kW, vrátane regulácie Vitotronic 300-K, vonkajšieho snímača a ďalšieho príslušenstva a následne vykonal montáž Kaskády kotlov bez ich pripojenia na dymovod, pričom následne došlo k demontáži Kaskády kotlov vrátane príslušenstva, prvoinštančný súd vychádzajúc z ust. § 451 upravujúceho bezdôvodné obohatenie posúdil nárok žalobcu na zaplatenie 23.233,91 Eur, uplatnený žalobou titulom zaplatenia ceny za dielo, ako nárok o vydanie bezdôvodného obohatenia. Vychádzal z ust. § 458 ods. 1 Obč. zák. umožňujúceho vydanie bezdôvodného obohatenia v naturálnej a v peňažnej forme. Pri interpretácii ust. § 458 ods. 1 Obč. zák. postupoval v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe a skúmal, či do úvahy prichádza naturálna reštitúcia, nielen z technického hľadiska - či hlavnú vec s príslušenstvom je možné vydať, ale aj z ekonomického hľadiska - z hľadiska hospodárnosti, aby nedochádzalo k navráteniu do pôvodného stavu za cenu podstatného znehodnotenia vecí, ktoré majú byť vrátené a ktoré by mohli slúžiť vyhovujúcim spôsobom svojmu účelu na doterajšom mieste. Po zohľadnení všetkých rozhodujúcich skutočností zistil, že Kaskáda troch kotlov vrátane príslušenstva, dodaných žalobcom žalovanému mohla slúžiť svojmu hospodárskemu účelu tam, kde (v kotolni žalovaného) bola montážou umiestnená. Jej výkon bol určený v zmysle vypracovanej projektovej dokumentácie: individuálnych vlastností budovy, výpočtu tepelných strát, prípadne i ďalších parametrov. Žalobca ju montážou uviedol do stavu: pred spustením do prevádzky. Ak by žalovaný nepristúpil k jej demontáži, nemusel by vynaložiť náklady s tým súvisiace. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že vydanie bezdôvodného obohatenia vrátením vecí s príslušenstvom nie je dobre možné a preto žalovaný je povinný poskytnúť žalobcovi peňažnú náhradu, teda ekonomickú protihodnotu toho, čo nemožno vrátiť in natura. Pri určení výšky náhrady zohľadnil náklady, ktoré by bolo potrebné vynaložiť na získanie rovnakého plnenia v danom mieste a čase, pričom vychádzal zo znaleckého posudku č. 230/2017, v ktorom znalec vyčíslil všeobecnú hodnotu stavebných prác a dodávok ako cenu obvyklú v danom mieste a čase na sumu 17.959,94 Eur vrátane DPH. K tejto sume pripočítal aj nárok žalobcu na zaplatenie sumy 467,38 Eur predstavujúcu cenu za poskytnuté výkony a s tým súvisiaci materiál. Z uvedeného dôvodu dospel k záveru o opodstatnenosti nároku žalobcu na zaplatenie 18.427,32 Eur ako súčtu nárokov (17.959,94 Eur + 467,38 Eur) spolu s úrokom z omeškania 9,05 % ročne od 01.11.2015 do zaplatenia. V súvislosti s ustanovením § 457 Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobca od druhej strany na základe neplatnej zmluvy nedostal plnenie, preto synalagmaticky návrh nebol potrebný. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil ust. § 255 ods. 1, 2 CSP a keďže každá zo strán mala vo veci len čiastočný úspech, náhradu trov konania pomerne rozdelil a po odpočítaní neúspechu žalobcu v spore v rozsahu 20,69 % ustálil celkový úspech žalobcu a v tomto rozsahu aj jeho nárok na náhradu trov konania proti žalovanému na 58,62 %.

2. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odvolanie, a to v časti vo výroku I. čo do zaplatenia 17.959,94 Eur s 9,05 % úrokom z omeškania zo sumy 17.959,94 Eur od 01.11.2015 do zaplatenia a vo výroku III. o náhrade trov konania. Odvolanie odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. f) a písm. h) CSP, pretože podľa jeho názoru súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, nakoľko nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy a pri svojom rozhodnutí vychádzal

z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď správne zvolenú právnu normu nesprávne interpretoval. Žalovaný poukázal na to, že prvoinštančný súd posudzoval ako prvé prejudiciálnu otázku platnosti a účinnosti Zmluvy dielo č. 16/2014 zo dňa 16.12.2014,

z ktorej žalobca vyvodil svoj právny nárok, pričom správne uzavrel, že predmetná zmluva je absolútne neplatným právnym úkonom. Ďalej teda potom nárok žalobcu posudzoval ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, kde aplikoval okrem iných § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý umožňuje vydanie bezdôvodného obohatenia v naturálnej

a v peňažnej forme. Aj keď súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí poukázal na to, že peňažná náhrada sa považuje za podmienenú, ak prvý spôsob /naturálne plnenie/ nie je dobre možný, následne dospel k nesprávnemu záveru, keď aplikoval takéto náhradné plnenie, teda peňažné plnenie. Podľa názoru žalovaného sa však peňažné plnenie sa vydáva ako bezdôvodné obohatenie pri vykonaných prácach, ktoré nie je možné vrátiť, avšak pri veciach - demontovateľných veciach - má pred finančným plnením jednoznačne prednosť naturálna reštitúcia. Žalovaný vyjadril presvedčenie, že prvoinštančný súd nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy. Vykonaným dokazovaním bolo totiž jednoznačne preukázané, že žalobcom dodané kotle zn. Viessmann sú demontovateľné. Žalobcom dodané kotle síce tvorili „sústavu“, vzhľadom na požadovaný výkon vykurovania, avšak nemožno ich chápať ako zloženú vec, ktorej jednotlivé súčasti - konkrétne jednotlivé kotle - sa nedajú požiť aj jednotlivo. Následné použitie demontovaných kotlov, a to aj jednotlivo - potvrdili vo svojej výpovedi aj svedkovia F.. D. I., O. E. a F.. V.

H.. Preto nie je správne konštatovanie prvoinštančného súdu, že bolo možné demontovať hlavnú vec - sústavu kotlov/len s príslušenstvom. Je zjavne zavádzajúce tvrdenie žalobcu, že ide o hromadnú vec, ktorá je využiteľná len ako jeden celok. Žalovaný nesúhlasil s tvrdením prvoinštančného súdu, že Kaskáda troch kotlov je zloženou vecou, pozostávajúcou z individuálnych zariadení a že s jej príslušenstvom boli veci hospodársky určené na využitie spolu s hlavnou vecou. Ide o tri samostatné a samostatne použiteľné kotle, v tomto prípade spojené do sústavy 3 kotlov, s cieľom zabezpečiť požadovaný výkon. K tomu bolo prispôbené aj príslušenstvo a teda žalobca po výzve mohol demontovať a použiť aj každý kotol jednotlivo. Napokon aj sám prvoinštančný súd v ods. 197 odôvodnenia rozsudku skonštatoval že z technického hľadiska uvedenú hlavnú s príslušenstvom bolo možné vydať, preto nie je jasné, z čoho súd napokon pri svojom rozhodnutí vychádzal. Pokiaľ prvoinštančný súd zohľadňoval dôsledky naturálneho vrátenia bezdôvodného obohatenia, pričom vychádzal z judikátu R 30/1977, podľa názoru žalovaného bolo potrebné uvažovať a posúdiť aj rozdiel medzi znehodnotením veci, ktoré uvedený judikát rieši, teda zánikom hodnoty veci (vec je tak ďalej nepoužiteľná) a medzi znížením hodnoty veci (napr. z dôvodu skrátenej záručnej lehoty a neoriginálneho obalu). Uvedené je základným východiskom pri hodnotení hospodárnosti naturálneho vydania. Prvoinštančný súd však pri hodnotení dôkazov tieto nevyhodnotil správne, keď záverom uviedol, že demontážou došlo k znehodnoteniu veci - kotlov. Bolo totiž možné uvažovať len o znížení ich hodnoty. Podľa názoru žalovaného sa prvoinštančný súd bez preukázania tvrdených skutočností stotožnil s vyjadrením žalobcu

v tom zmysle, že nemal kde a ako demontované kotle využiť. Žalobca podložil tvrdenie o nevyužiteľnosti demontovaných kotlov len vyjadrením spoločnosti INSTA-PL s.r.o., od ktorej predmetné kotly kúpil, ktorá oznámila žalobcovi, že nemôže kotly prevziať späť, nakoľko nie sú v pôvodnom obale a ich spoločnosť neobchoduje s použitým tovarom. Prvoinštančný súd však opomenul, resp. nesprávne vyhodnotil tú skutočnosť, že kotly boli namontované, ale nikdy neboli použité. Systém vykurovania nebol vôbec napustený a kotly naň neboli pripojené. V dôsledku uvedeného je potom nesprávne konštatovanie prvoinštančného súdu v ods. 199 odôvodnenia jeho rozsudku pri hodnotení dôsledkov naturálnej reštitúcie pre žalobcu, kde prvoinštančný súd uviedol, že žalobca zrealizoval ich montáž a napojil ich na vykurovací systém. Žalovaný poukázal na to, že napojenie nových kotlov dodaných žalobcom na vykurovací systém by totiž znemožňovalo využívanie pôvodných starých kotlov, ktoré žalovaný využíval ešte dva roky. Tiež nie je pravda, že by žalobca nemohol, v prípade ak by predal kotly aj jednotlivo, čo bola len jedna z možností ich využitia, každému z kupujúcich odovzdať záručný list. Toto konštatovanie prvoinštančného súdu nie je správne, nakoľko výrobca kotlov Viessmann poskytuje záruku na kotly v trvaní 24 mesiacov od riadneho uvedenia do prevádzky, max. 27 mesiacov od fakturácie. Z uvedeného je zrejme, že záručný list mohol žalobcovi vystaviť aj výrobca kotlov, aj keď by záruka bola skrátená - v tomto konkrétnom prípade o tri mesiace, lebo už v marci 2015 oznámil Trenčiansky samosprávny kraj žalobcovi, že považuje zmluvu o dielo za neplatnú, čo by sa prirodzene prejavilo v zníženej cene kotlov pre záujemcu. Tiež nie je zrejme, z čoho prvoinštančný súd vychádzal pri konštatovaní, že ak by žalobca ponúkal na predaj kotle napr. cez sociálnu sieť, musel by vyvíjať úsilie, aby u potenciálneho objednávateľa preukázal ich funkčnosť. Na uvedené by žalobca nemusel vyvíjať úsilie, nakoľko je firmou zabezpečujúcou aj montáž teda sprevádzkovanie týchto kotlov. V tejto súvislosti žalovaný uviedol, že sám prvoinštančný súd konštatoval, že žalobca mal možnosť kotle predat' spoločnosti H.D.K, spol. s r.o., ktorá napokon rekonštrukciu kotolne žalovaného vykonávala, avšak ponúkaná cena 9.000 Eur sa však žalobcovi javila ako nízka a preto k ich predaju nepristúpil. Toto žalovaný označil za jednu z rozhodujúcich skutočností pri hodnotení možnosti naturálnej reštitúcie, resp. ako preukázanie „trhovej hodnoty,, kotlov v čase, kedy žalovaný vyzval žalobcu na ich prevzatie. V prípade, ak by v tom čase (august 2015) túto možnosť žalobca - ako spoločnosť, ktorá má v predmete činnosti aj vodoinštalatérsvo a kurenárstvo a výkon činnosti stavbyvedúceho pre vykurovanie a zdroje tepla, využil, nebola by mu spôsobená taká veľká ujma a predmetom vymáhaného nároku z titulu bezdôvodného obohatenia by bol len rozdiel zostatkovej a pôvodnej ceny kotlov a vykonané práce. Sám žalobca svojou nečinnosťou spôsobil zníženie hodnoty kotlov na svoju ujmu. Uvedený záujem o kúpu kotlov bol v konaní jednoznačne preukázaný, napriek tomu sa touto situáciou a nekonaním žalobcu súd prvej inštancie pri hodnotení dôkazov nezaoberal. Ďalej žalovaný prvoinštančnému súdu vytýkal, že pokiaľ sa zaoberal dôsledkami naturálnej reštitúcie u žalobcu, objektívne sa mal zaoberať aj dôsledkami naturálnej reštitúcie aj pre neho, žalovaného. Uvedené prvoinštančný súd skonštatoval len v ods. 201 odôvodnenia tak, že kotly „mohli slúžiť hospodárskemu účelu tam, kde boli namontované a že žalovaný by tak nemusel vynaložiť náklady súvisiace

s demontážou kotlov. Ak by súd komplexne zhodnotil situáciu z pohľadu posúdenia správania sa dobrého hospodára, mal skonštatovať aj skutočnosť, že žalovaný za demontáž kotlov uhradil spoločnosti H.D.K, spol. s r. o. sumu 202,72 Eur v zmysle výkazu prevedených prác a faktúry a na cene kotlov žalovaný ušetril 10.848 Eur. Spoločnosť H.D.K, spol. s r.o. zabezpečila kotly za sumu 7.560 Eur a žalobca za sumu 18.408 Eur. Okrem toho, podľa názoru žalovaného pre správne a spravodlivé posúdenie veci bolo potrebné posúdiť aj jeho reálne možnosti vo vzniknutej situácii. On ako príspevková organizácia - knižnica, teda kultúrna, informačná a vzdelávacia ustanovizeň bol zriadený na neziskovom princípe za účelom plnenia potrieb vo všeobecnom verejnom záujme, ktoré potreby nemali obchodný alebo priemyselný charakter a je financovaný a kontrolovaný zriaďovateľom. On nemá teda oprávnenie na predaj a montáž technických zariadení, ako sú kotly. Hospodárne „využitie kotlov“ knižnicou je ťažko predstaviteľné a odôvodniteľné a už vôbec nie je realizovateľné v stave, keď v kotolni boli spoločnosťou H.D.K., spol. s r.o. nainštalované v marci 2016 funkčné kotly. Zdôraznil tiež, že pre neho ako príspevkovú organizáciu s právnou subjektivitou, ktorej zriaďovateľom je Trenčiansky samosprávny kraj, platia finančné vzťahy určené zriaďovateľom, v rámci jeho rozpočtu. Pokiaľ zriaďovateľ faktúru vystavenú žalobcom a splatnú 02.01.2015 neuhradil, žalovaný nemal ani možnosť ani finančné zdroje na jej úhradu. Zriaďovateľ už 23.03.2015 (3 mesiace po namontovaní kotlov do kotolne žalovaného) upozornil žalobcu na neplatnosť Zmluvy o dielo. Už v tomto štádiu mal žalobca možnosť žiadať od žalovaného vydanie bezdôvodného obohatenia a kotle odmontovať a použiť alebo speňažiť. V tomto čase by ešte bola výrobcom poskytnutá záručná doba ktorá začína plynúť odo dňa ich spustenia. Žalobca však túto možnosť nevyužil. Od uvedeného obdobia teda plynula žalobcovi lehota, v ktorej mohol podniknúť kroky na využitie kotlov či už ako sústavy, alebo jednotlivo. Zriaďovateľ žalovaného vyhlásil novú súťaž na revitalizáciu kotolne so spoločnosťou H.D.K., spol. s r.o. ako víťazom nového výberového konania. Súčasťou cenovej ponuky tak bola aj odborná demontáž existujúcich kotlov a ich príslušenstva s tým, že konateľ spoločnosti H.D.K., spol. s r.o., v rámci svojej výpovede uviedol, že bol upozornený na opatrnosť pri demontáži, aby nedošlo k poškodeniu kotlov. Kotle tak boli demontované a uložené do obalov, aj keď nie pôvodných, ale do obalov z kotlov, ktoré boli namontované spoločnosťou H.D.K., spol. s r.o. Pri reálnom hodnotení tejto situácie žalovaný nemal ani teoretickú možnosť kotle namontované žalobcom použiť - nemá na ich montáž a predaj oprávnenie a nemohol ich ani speňažiť. Žalobca ďalej poukázal na skutočnosť, že súd prvej inštancie sa vôbec nevysporiadal s otázkou vlastníctva k demontovaným kotlom. Otázka vlastníctva kotlov teda ostala sporná. Žalovaný poukázal na to, že žalobca v podanej žalobe, ale aj v ďalších vyjadreniach založil svoj nárok na ustanoveniach Obchodného zákonníka a vychádzal z ustanovení o zmluve o dielo, z ktorých vyvodil, že vlastníkom kotlov je žalovaný. Zmluva o dielo je však neplatná. Kotly nie sú veci, ktoré by sa stali súčasťou veci žalovaného. Sú demontovateľné. Žalovaný preto vyjadril presvedčenie, že neexistuje platný právny titul nadobudnutia jeho vlastníckeho práva k demontovaným kotlom. Podľa jeho názoru otázka vlastníctva ku kotlom je rozhodná aj pre posúdenie hospodárnosti vydania bezdôvodného obohatenia v naturálnej forme, pokiaľ on nimi nemôže disponovať. Nemá totiž z čoho vyvodiť, že je vlastníkom kotlov a preto ich ani nemá právo speňažiť. Pritom nebolo sporné a skonštatoval to aj prvoinštančný súd, že z technického hľadiska sú kotly demontovateľné, a teda sú spôsobilé na naturálne vrátenie žalobcovi. Podľa názoru žalovaného však prvoinštančný súd nesprávne vyhodnotil možnosti a následky naturálnej reštitúcie. Pokiaľ prvoinštančný súd žalobcovi priznal nárok na zaplatenie 467,38 Eur za práce vykonané žalobcom v prospech jeho, žalovaného, tento nárok žalovaný nespochybňuje. Pokiaľ však ide o zvyšnú časť prisúdeného nároku žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že v časti prevyšujúcej sumu 467,38 Eur s 9,05 % úrokom z omeškania ročne z dlžnej sumy 467,38 Eur od 1.11.2015 do zaplatenia žalobu zamietne a prizná mu proti žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol rozsudok prvoinštančného súdu v napadnutej časti potvrdiť ako vecne správny. Podľa názoru žalobcu súd prvej inštancie vykonal rozsiahle dokazovanie a v rámci vykonaných dôkazov svoje rozhodnutie riadne odôvodnil. Predovšetkým poukázal na skutočnosť, že práve správanie žalovaného a porušenie povinností na strane žalovaného vyvolali tento spor. Žalovaný spôsobil, že sa Zmluva o dielo č. 16/2014 stala absolútne neplatnou a to tým, že si nespĺnil povinnosť zmluvu v zákonnej lehote zverejniť. Žalovaný sa úplne ignorantsky postavil k vzájomnému vyrovnaniu, a to aj napriek tomu, že on ako zhotoviteľ diela mu časť diela dodal a to ešte v čase (3-mesačnej lehote), kedy mohol zmluvu zverejniť. Zo správania žalobcu (resp. jeho zriaďovateľa

TSK Trenčín) bolo zrejme, že mal záujem na tom, aby dielo dodal iný zhotoviteľ, a to aj napriek tomu, že už dosť podstatná časť diela bola dodaná

a u objednávateľa (žalovaného) namontovaná. Súd prvej inštancie podľa názoru žalobcu prijal správny záver, že sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil, pretože právny úkon, na základe ktorého došlo k plneniu, je neplatný, pričom veľmi podrobne uviedol, akými úvahami sa riadil pri prijatí záveru, že vydanie bezdôvodného obohatenia nie je dobre možné a že žalovaný je povinný žalobcovi poskytnúť peňažnú náhradu, t. j. ekonomickú protihodnotu toho, čo nemožno vrátiť in natura. Pri určení výšky náhrady prvoinštančný súd prvej inštancie správne zohľadnil náklady, ktoré bolo potrebné vynaložiť na získanie rovnakého plnenia

v danom mieste a čase. Žalobca sa nestotožnil s tvrdeniami žalovaného o možnosti vydať zabudované kotly aj s príslušenstvom. Pokiaľ žalovaný vo svojom odvolaní poukazoval na niektoré dôkazy, z ktorých malo vyplývať, že dodané kotly boli demontovateľné a využiteľné, a to najmä na svedecké výpovede, žalobca vyjadril presvedčenie, že práve z výpovede konateľa spoločnosti H.D.K., spol. s r.o., ktorého výsluch navrhol žalovaný, jednoznačne vyplynulo, že tieto kotly boli využiteľné aj pre žalovaného a žalovaný ich bez toho, aby mu reálne vznikli ďalšie náklady (ich demontážou a následným skladovaním) mohol využiť. Kotly aj s príslušenstvom boli u žalovaného vybalené z pôvodného balenia a u žalovaného zabudované. Podľa výpovede svedka E. tieto kotly spĺňali tak po technickej stránke, ako aj kapacitne požiadavky žalovaného v rámci vykonanej rekonštrukcie kotolne a nebolo potrebné ich demontovať. Konateľ spoločnosti H.D.K., spol. s r.o. ďalej v rámci svojej výpovede uviedol, že sa vo svojej praxi nestretol s tým, aby v takomto prípade zhotoviteľ diela po tom, ako by kotly demontoval, ich použil na inej stavbe, v rámci inej objednávky. Vyjadrenia ďalších svedkov, ktorí v konaní uviedli, že takéto kotly boli ďalej použiteľné, sú len v teoretickej rovine a právne významné len za predpokladu, že by žalobca mal inú zákazku (objednávku), v rámci ktorej tieto kotly, či už všetky alebo po častiach mohol použiť.

Z vyjadrenia žalobcu jednoznačne vyplynulo, že po čiastočnej realizácii kotolne u žalovaného nemal žiadnu ďalšiu zmluvnú objednávku, v rámci ktorej by kotly a príslušenstvo, či už spoločne alebo po častiach, mohol využiť. Kotly s príslušenstvom boli zakúpené na základe projektu, z ktorého rekonštrukcie kotolne vychádzala, teda na mieru. V súvislosti

s argumentáciou žalovaného, že kotly s príslušenstvom mal možnosť si žalobca prevziať, čím by v tejto časti nevzniklo bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, žalobca poukázal aj na odpoveď znalca Ing. Pavla Jurkoviča, číslo posudku 230/2017 k otázke č. 5, z ktorej vyplynulo, že tieto kotly boli objednané na základe presnej špecifikácie a ich upotrebitelnosť na inej stavbe je problematická. Znalec týmto potvrdil jeho argumentáciu v tom, že sa jedná

o vec, ktorú nie je možné prevziať bez toho, aby na jeho strane nevznikla škoda. Vydanie bezdôvodného obohatenia nie je možné v takomto prípade riešiť vydaním veci. V tejto súvislosti žalobca opätovne poukázal na judikát R 1/1979 a R 30/1977. Žalobca vyjadril presvedčenie, že v predmetnom spore bolo jednoznačne preukázané, že pri prihladnutí na všetky dôsledky vydania veci (in natura) z hľadiska hospodárnosti, bolo pre žalovaného, ako objednávateľa diela nevhodné a aj nelogické, ak v čase, keď boli kotly namontované žiadal od žalobcu, aby si kotly s príslušenstvom (napriek tomu, že boli už namontované a pripravené na prevádzku) prevzal, pretože podľa vyjadrenia svedka E., konateľa spoločnosti H.D.K., spol. s r.o. mohli tieto plne slúžiť účelu kotolne, boli už zabudované a ich demontážou vznikli ďalšie náklady potrebné na ich demontáž. Konateľ spoločnosti

H.D.K., spol. s r.o. zároveň uviedol, že v prípade demontáže a následnej montáže kotlov u iného zákazníka kotly strácajú svoju hodnotu (morálne opotrebenie). Spoločnosť H.D.K., spol. s r.o. zmluvu so žalovaným uzatvorila v mesiaci november 2011 s tým, že v objednávke žalovaného bola aj demontáž kotlov dodaných žalobcom. Z uvedeného je zrejme, že rozhodnutie súdu prvej inštancie o tom, že tieto veci nebolo možné vrátiť, pretože boli zabudované u žalovaného a s ich demontážou došlo k ďalším nákladom a aj morálnemu znehodnoteniu, sú skutkovo správne. V súvislosti s argumentáciou žalovaného, že kotly boli využiteľné pre neho, žalobcu, a nie pre žalovaného, žalobca poukázal na súdnu prax, z ktorej je zrejme, že v prvom rade sa prípadné vydanie bezdôvodného obohatenia z hospodárskeho hľadiska posudzuje vo vzťahu k tomu, kto má bezdôvodné obohatenie vydať, teda či na jeho strane nie je to, čo sa má vydať využiteľné a prípadným uvedením do predošlého stavu by mohlo dôjsť k znehodnoteniu alebo dokonca zničeniu veci, ktoré by inak mohli slúžiť účelu tam, kde boli umiestnené a aby tiež nedochádzalo k ďalším nákladom. Žalovaný práve naopak poukazuje na využitie veci z jeho hľadiska, ale absolútne ignoruje fakt, že v danom čase a za daných okolností mohli predmetné veci slúžiť dohodnutému účelu pre neho a to bez ďalších nákladov, čo potvrdil aj svedok E.. Rozhodnutie o hospodárnom využití už zabudovaných kotlov v roku 2015 bolo práve rozhodnutím, ktoré by chránilo už vynaložené verejné prostriedky, a to najmä za predpokladu, že neplatnosť zmluvy spôsobil

práve žalovaný. Úvaha žalovaného, že v súčasnej dobe „hospodárne využitie kotlov“ pre žalovaného, je ťažko predstaviteľné, je vzhľadom na odstup času irelevantná. Vo vzťahu k tvrdeniu žalovaného, že sa súd prvej inštancie nezaoberal otázkou, kto je vlastníkom kotlov, žalobca uviedol, že toto v predmetnom spore nie je podstatné, lebo rozhodnutie o prípadnom vydaní (vrátení) kotlov in natura žalobcovi (ako vlastníkom), v rámci výroku rozsudku, by bolo namieste v prípade, ak by súd rozhodol, že žalobcovi patrí peňažná náhrada len za dodané výkony, a nie aj za dodané kotly s príslušenstvom.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 27.10.2020 k vyjadreniu žalobcu uviedol, že nesúhlasí s tvrdením žalobcu o tom, že on, žalovaný vyvolal spor svojim správaním. Podľa názoru žalovaného spor by nebol vznikol ani v prípade, ak by žalobca venoval Zmluve o dielo a jej zverejneniu pozornosť, nakoľko mu muselo byť známe, že ide o zmluvu povinne zverejňovanú. Uzatváral totiž zmluvu s organizáciou zriadenú Trenčianskym samosprávnym krajom a mal možnosť si overiť jej zverejnenie a v prípade nezverejnenia nekonať. Nie je preto správne jeho tvrdenie, že neplatnosť zmluvy bola spôsobená výlučne ním, žalovaným. Žalovaný sa stotožnil s názorom žalobcu, podľa ktorého pri bezdôvodnom obohatení resp. pri rozhodovaní o spôsobe jeho vydania je potrebné zväžiť všetky dôsledky tohto vrátenia do pôvodného stavu a zdôraznil, že tieto dôsledky je potrebné zväžiť na oboch stranách. Za tejto situácie podľa jeho názoru však bolo potrebné posúdiť, či v čase demontáže kotlov boli „dôsledky“ vrátenia do pôvodného stavu horšie pre žalobcu alebo žalovaného. Poukázal na to, že z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že žalobca mal v tomto čase na uvedené kotle konkrétneho kupujúceho - mal tak reálnu možnosť ich predáť - a to spoločnosti H.D.K., spol. s r.o. Ak by bol túto ponuku spoločnosti H.D.K., spol. s r.o. prijal, nebol by nastal dôsledok, ktorý nastal. Nebolo by vzniklo žalobcom tvrdené bezdôvodné obohatenie a áno, kotly by bol využil, ale nie žalovaný, ale spoločnosť H.D.K., spol. s r.o. Práve konaním resp. nekonaním žalobcu k predaju kotlov nedošlo, hoci žalobca mal na to príležitosť. Po odmietnutí predaja kotlov je na mieste otázka, aký hospodársky význam mali pre žalovaného - mestskú knižnicu - kotly uložené v sklade a aký význam mali pre podnikateľa v oblasti stavebníctva, ktorý ich odmietol predáť záujemcovi H.D.K., spol. s r.o. Pri zhodnotení vykonaných dôkazov ako celku žalovaný vyjadril presvedčenie, že kotly boli využiteľné pre žalobcu, keďže ten mal reálnu možnosť ich predáť reálnemu kupujúcemu - spoločnosti H.D.K., spol. s r.o., ktorá by ich bola využila. Nakoľko žalobca uvedený postup odmietol, on, žalovaný mal následne s týmito kotlami len zbytočné náklady, a teda žiaden hospodársky prospech. O nič sa neobohatil, naopak, vznikli mu s kotlami výdavky

s uskladnením. Pokiaľ sa žalobca vo svojom vyjadrení odvoláva na konštatovanie

Ing. Jurkoviča v znaleckom posudku, tento znalecký posudok bol spochybnený v celom rozsahu a len pre úplnosť je potrebné uviesť, že znalec vykonávajúci tento znalecký posudok nie je osobou odborne spôsobilou sa vyjadrovať k vykurovacej technike a kotlom. Žalovaný zotrval na názore, že prípadné bezdôvodné obohatenie je potrebné riešiť vo vzťahu k oboj stranám sporu a nielen vo vzťahu k žalobcovi, ako to ten tvrdí vo svojom vyjadrení. Z uvedených dôvodov žalovaný zotrval na dôvodoch svojho odvolania.

5. Žalobca v písomnom stanovisku zo dňa 02.11.2020 k vyjadreniu žalovaného zo dňa 27.10.2020 zotrval na svojich skutkových a právnych tvrdeniach uvedených vo svojom vyjadrení k podanému odvolaniu. Odmietol tvrdenie žalovaného, ktorým mienil záujem zhodiť svoju zodpovednosť za to, že nezverejnil zmluvu, ktorú mal podľa zákona povinnosť zverejniť. Žalovaný si zamieňa pojmy „povinnosť zverejniť“ a „právo zverejniť“.

Poukázal na znenie ust. § 5a ods. 10 zák. č. 211/2000 Z. z., v zmysle ktorého, ak zmluva nie je zverejnená do siedmich dní odo dňa uzavretia alebo odo dňa doručenia súhlasu, ak sa na jej platnosť vyžaduje súhlas príslušného orgánu, môže účastník podať návrh na zverejnenie

v Obchodnom vestníku. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že účastník tak môže urobiť, teda nemusí tak urobiť. Nie je povinný sledovať, či zmluva, ktorú mal druhý účastník povinnosť zverejniť, bola zverejnená alebo nie. Okrem toho, na uzatvorenie zmluvy o dielo medzi stranami sporu nebol potrebný súhlas žiadneho iného príslušného orgánu. K tvrdeniam žalovaného o nevyužití ponuky spoločnosti H.D.K., spol. s r.o. o odkúpenie technológie, žalobca opätovne poukázal na to, že kotly, vrátane dodanej technológie boli využiteľné

v takom stave, v akom boli dodané práve pre žalovaného, čo potvrdil aj konateľ spoločnosti H.D.K., spol. s r.o. Zdôraznil, že spoločnosť H.D.K., spol. s r.o. bola spoločnosťou realizujúcou následné dodanie diela po tom, ako žalovaný spôsobil neplatnosť zmluvy (jej nezverejnením). Spoločnosť H.D.K., spol. s r.o. mala záujem na tom, aby už dodanú

a zabudovanú technológiu využila, konateľ spoločnosti uviedol, že bola pre žalovaného využiteľná v rámci dodaného diela a projektu a bola aj pre zabezpečenie vykurovania daného objektu vhodná. K jej odkúpeniu nedošlo z dôvodu, že spoločnosť H.D.K., spol. s r.o. ponúkla cenu, ktorú nemohol žalobca akceptovať. Vo vzťahu k znaleckému posudku znalca

Ing. Jurkoviča, o ktorom žalovaný tvrdí, že bol spochybnený v celom rozsahu a že znalec nie je odborne spôsobilou osobou na podanie znaleckého posudku vo vzťahu k vykurovacej technike, žalobca uviedol, že tento posudok navrhol v konaní zabezpečiť práve žalovaný a znalec objektívne ohodnotil všeobecnú hodnotu diela dodaného žalobcom žalovanému. Vo vzťahu k tvrdeniu, že znalec Ing. Jurkovič nie je osobou odborne spôsobilou vyjadrovať sa

k vykurovacej technike a kotlom, žalobca uviedol, že na posúdenie týchto okolností si znalec prizval konzultanta a jeho závery zahrnul v posudku. Za obsah posudku ako celku zodpovedá znalec. Žalobca preto navrhol rozsudok v napadnutej časti potvrdiť ako vecne správny.

6. Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 24.11.2020 k stanovisku žalobcu zo dňa 02.11.2020 zotrval na svojom názore o tom, že aj žalobca mal reálnu možnosť zabezpečiť zverejnenie zmluvy v Obchodnom vestníku. Pokiaľ ide o hospodársku využiteľnosť kotlov, žalovaný uviedol, že táto skutočnosť je otázkou právneho posúdenia veci. Za to, že ponuku na kúpu kotlov od spoločnosti H.D.K., spol. s r.o. žalobca nevyužil, by mal niesť následky,

a to z dôvodu zavinenia bezdôvodného obohatenia, lebo práve z toho je zrejmé, že mohol získať aspoň časť nákupnej ceny. K obsahu znaleckého posudku Ing. Jurkoviča žalovaný uviedol, že tento bol súčasťou trestného spisu a vypracoval ho znalec, ktorý nie je znalcom

v oblasti vykurovacej techniky, kotlov, ale znalcom v oblasti stavebníctvo. Poukázal tiež na skutočnosť, že znalecký posudok nebol zadaný na účel, aký žalovaný očakával, preto žalovaný po oboznámení sa s obsahom znaleckého posudku, tento znalecký posudok neuznal. Znalecký posudok totiž neriešil kotle, ich využiteľnosť, možnosť ich demontáže a cenu. Otázky v predmetnom znaleckom posudku uložené znalcovi boli smerované na skutočnosti potrebné v trestnom konaní. Pokiaľ žalobca uvádzal, že znalec prizval konzultanta špecialistu p. H., z jeho vyjadrenia na pojednávaní dňa 18.01.2019 vyplynulo, že kotly sa osobitne neriešili a pokiaľ sa so znalcom a s vyšetrovateľom bavil o zostatkovej hodnote kotlov, jeho stanovisko bolo také, že by sa kotly dali predať, ale aká by bola ich hodnota k tomu sa nevedel vyjadriť ani znalec, ani konzultant, vyjadrovali sa len k hodnote vykonaných prác. Už z otázok položených znalcovi Ing. Jurkovičovi jednoznačne vyplýva, že jeho závery sú nevyužiteľné v tomto spore, nakoľko sa týkajú rozsahu prác, a nie kotlov, ich zostatkovej ceny a využiteľnosti.

7. Ďalšie vyjadrenia strany sporu nepodali.

8. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu podaného odvolania podľa § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je opodstatnené. O odvolaní žalovaného rozhodol podľa § 385 CSP ods. 1 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania, pretože vo veci nebolo potrebné zopakovať dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem.

9. Odvolaním bol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., avšak iba pokiaľ ide o povinnosť uloženú žalovanému zaplatiť žalobcovi 17.959,94 Eur s 9,05 % úrokom z omeškania z tejto sumy od 01.11.2015 do zaplatenia a v súvisiacom výroku III. o náhrade trov konania. Vo zvyšnej časti výroku I. týkajúceho sa povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 467,38 Eur s 9,05 % úrokom z omeškania z tejto sumy od 01.11.2015 do zaplatenia a vo výroku II., ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá, rozsudok súdu prvej inštancie odvolaním nebol napadnutý, preto ho odvolací súd v tejto časti nepreskúmaval.

10. Zo skutkového stavu tak, ako ho zistil súd prvej inštancie je zrejmé, že žalobca si podanou žalobou uplatnil proti žalovanému nárok na zaplatenie ceny diela vo výške 23.233,91 Eur s príslušenstvom. Dôvodil tým, že medzi ním a žalovaným bola dňa 16.12.2014 uzavretá Zmluva o dielo č. 16/2014, predmetom ktorej bola realizácia stavebných prác v rozsahu „Odstránenie havárie kotolne v budove Hornonitrianskej knižnice v Prievidzi“. Žalovaný neuhradil žalobcovi časť zmluvnej odplaty za zhotovenie diela v rozsahu

23.233,91 Eur z dôvodu, že zmluva medzi ním a žalobcom je absolútne neplatná, nakoľko pri jej uzavretí nebol dodržaný postup podľa zák. č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní

a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu 16.12.2014. V dôsledku absolútnej neplatnosti predmetnej zmluvy bol žalovaný pripravený vydať žalobcovi predmet plnenia, a to dodané kotly s príslušenstvom a listom zo dňa 06.08.2015 žalobcu vyzval na demontáž kotlov s príslušenstvom v lehote do 31.08.2015. Žalobca odmietal argumentáciu žalovaného o neplatnosti predmetnej zmluvy,

v dôsledku čoho odmietal tiež prevziať namontované kotly titulom vydania bezdôvodného obohatenia a trval na zaplatení žalovanej sumy z titulu plnenia zo záväzkového vzťahu - z platne uzavretej zmluvy o dielo. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplynulo, že podkladom pre uzavretie zmluvy o dielo č. 16/2014 nebola mimoriadna udalosť, teda náhla nepredvídateľná udalosť, kde by bolo možné postupovať podľa § 101 ods. 1 písm. c) zák. č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu 16.12.2014, a nebolo by potrebné postupovať spôsobom zadávania podlimitných zákaziek, vrátane zverejnenia výzvy vo vestníku verejného obstarávania. Z revíznej správy zo dňa 04.12.2014, vystavenej Q. N., revíznym technikom k technickému stavu plynovej kotolne žalovaného, vystavenej 12 dní pred uzavretím Zmluvy o dielo č. 16/2014, vyplynulo, že kotly značky Viadrus G-27 ECO GL 7Z-2, boli už morálne i fyzicky opotrebované a prevádzka plynovej kotolne neúsporná. Revízny technik odporučil prehodnotiť otázku vhodnosti existujúceho technického vybavenia plynovej kotolne, a to i z hľadiska ekonomickej stránky prevádzky. Taktiež z výpovedí svedkov F. I. S., D. H. a K. G. vyplynulo, že kotly u žalovaného boli síce poruchové a občas bolo potrebné ich reštartovať, avšak k stavu, ktorý by bezprostredne ohrozil život a zdravie zamestnancov alebo majetok žalovaného nedošlo. Stávalo sa len to, že na pracovisku u žalovaného bolo chladno, avšak po reštartovaní kotlov bolo po dvoch-troch hodinách v prevádzke teplo. Tieto skutkové zistenia ohľadne občasných výpadkov kotlov z ich prevádzky a nutnosti ich reštartovania, teda bolo možné predvídať, keďže išlo o stav, ktorý sa opakoval - išlo teda o havarijný stav. Pokiaľ z čl. 2 bod 2.1 Zmluvy o dielo č. 16/2014 vyplývalo, že žalobca a žalovaný sa dohodli, že žalobca ako zhotoviteľ zrealizuje stavbu „Odstránenie havárie kotolne v budove Hornonitrianskej knižnice v Prievidzi“ podľa projektu CADPROJEKT, s.r.o. Prievidza s tým, že podľa čl. 3 bod 3.1 zmluvy, v prvej etape mali byť vymenené a sprevádzkované kotly a v druhej etape malo prebehnúť úplné odstránenie havárie kotolne, išlo o havarijný stav spočívajúci v zlej technickej stránke zariadenia, a nie o mimoriadnu udalosť, ktorá by umožňovala uzavrieť žalovanému - príspevkovej organizácii ako verejnému obstarávateľovi aj priame rokovacie konanie so žalobcom na dodanie prác v súvislosti s výmenou kotlov. Zo Zmluvy o dielo č. 16/2014 zo dňa 16.12.2014 vyplynulo, že žalobca ako zhotoviteľ mal postupovať podľa projektu CADPROJEKT, s.r.o. Prievidza. Za účelom realizácie diela, zakúpil od svojho dodávateľa Kaskádu troch kotlov Viessmann Vitodens 200W 30 - 60 kW, celkový výkon 17-180 kW, vrátane regulácie Vitotronic 300-K, vonkajšieho snímača a ďalšieho príslušenstva. Kotel Viessmann Vitodens 200W, je nástenný kondenzačný plynový kotel ako individuálne zariadenie alebo zariadenie zapojené do kaskády (rad kotlov zapojených do série, v ktorej sa technologický proces vykonáva stupňovito). Regulácia Vitotronic 300-K, spája jednotky Vitodens 200W do jedného vykurovacieho komplexu. Z denných záznamov predložených žalobcom ako zhotoviteľom vyplynulo, že pri dátume 19.12.2014 je uvedený údaj týkajúci sa popisu prác: montáž zostavy kotlov (kaskáda), osadenie Anuloidu (vyrovnávač tlaku), montáž odvodu kondenzátu. Z písomného vyjadrenia zo dňa 30.08.2018 predloženého žalovaným vyplynulo, že k montáži kaskády kotlov so zapojením zostavy došlo, ale bez pripojenia na dymovod. Z výpovede F. S. O. (zástupcu žalovaného povereného riadením) v konaní ČVS: ORP-395/1-VYS-PD-2015 vyplynulo, že žalobca vykonal montáž nových kotlov (s príslušenstvom), ktoré však z dôvodu vianočných sviatkov neboli sprevádzkované, ale boli v núdzovom režime spojzatené 2 staré kotly.

11. Z výsledkov vykonaného dokazovania ďalej vyplynulo, že zamestnanci spoločnosti H.D.K., spol. s r.o. Považská Bystrica, Kaskádu troch kotlov Viessmann Vitodens 200W, demontovali. Svedok O. E. uviedol, že došlo tiež k demontáži pripojovacej sady pod kotle, anuloidu, hydraulickej kaskády pre radovú zostavu, hydraulickej výhybky DN 65 na DN 80, spalinovej kaskády pre 3 - kotlové zariadenie a pravdepodobne aj ponorného púzdra, pričom k ďalšiemu príslušenstvu sa bližšie nevedel vyjadriť. Svedok F. D. I. potvrdil, že príslušenstvo Kaskády troch kotlov Viessmann Vitodens 200W (rozpis položky č. 6, č. l. 126 spisu) bolo možné demontovať a ďalej použiť, avšak s tým, že pokiaľ ide o snímač hydraulickej výhybky, o reguláciu Vitotronic 200-H HK 3B, o kaskádový modul HC 1, o rozšírenie pre 2 a 3 vykurovaný okruh, o modul komunikácie LON, o aquaset 500-N, bolo by ich ďalšie použitie možné len v prípade, ak by takéto stanovisko poskytol servisný technik, pričom pokiaľ ide o spalinovú kaskádu pre 3-kotlové zariadenie, je to súbor plastových rúr, ktoré sa prispôsobujú na mieru podľa dispozície kotolne, a u koncového odporu ide o kábel s koncovkami, pri demontáži ktorého dochádza k poškodeniu. Kaskáda troch kotlov Viessmann Vitodens 200W, 30-60 kW, celkový výkon 17-180 kW bola zloženou vecou, pozostávajúcou z individuálnych zariadení a jej príslušenstvom boli veci rozpis položky číslo 6, č. l. 126 spisu hospodársky určené na využitie spolu s hlavnou vecou (kaskádou troch kotlov). Z oznámenia dodávateľa kotlov spoločnosti INSTA-PL, s.r.o. Prievidza zo dňa 24.08.2015 vyplynulo, že podľa neho

ako dodávateľa kotlov, je možné kotly vrátiť len nerozbalené a v originálnom obale. Ak by si aj uvedená spoločnosť kotly ponechala na ďalší predaj, musela by predovšetkým dbať na zachovanie dobrého mena a kreditu

u svojich zákazníkov. Spoločnosť Viessmann, s.r.o. Bratislava dňa 22.06.2018 právnenému zástupcovi žalovaného oznámila, že neobchoduje s použitým tovarom, za ktorý sa považuje každý tovar, ktorý sa nevráti v pôvodnom obale a bol už pripojený do vykurovacieho systému, pretože kotly tým stratili hodnotu (ich montážou a pripojením do vykurovacieho systému) a pre ňu sa stali pre ďalší predaj nepoužiteľnými. Z výpovede svedka F. V. H. vyplynulo, že kotly by síce po demontáži bolo možné predať, a to jednotlivo (a príslušenstvo by sa muselo dokúpiť) alebo ako zariadenie zapojené do kaskády, ale len za zostatkovú cenu. Z výpovede svedka F. D. I. vyplynulo, že použitý tovar má pre spoločnosť Viessmann, s.r.o. Bratislava šrotovú (nulovú hodnotu). Svedok O. E. sa ako konateľ spoločnosti H.D.K, spol. s r.o. Považská Bystrica, ktorá má rovnaký predmet svojej činnosti (montáž plynových zariadení) ako žalobca, vo svojej výpovedi uviedol, že sa doteraz nestretol so situáciou, že by po montáži kotlov a ich následnej demontáži, sa našiel zákazník, ktorý by takéto kotly (s príslušenstvom) kúpil. Aj zo znaleckého posudku č. 230/2017 vyhotoveného pre účely trestného konania Ing. Pavlom Jurkovičom, znalcom z odboru stavebníctvo vyplynulo, že upotrebitelnosť kotlov na inej stavbe je problematická. Žalovaný síce s týmto znaleckým posudkom nesúhlasil, ale uvedená jeho časť zodpovedá i tomu, čo bolo zistené výpoveďou F. D. I., O. E., F. V. H..

12. V prejednávanej veci je zrejmé, že súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie, ktorým čiastočne žalobe vyhovel, keď vo výroku I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 18.427,32 Eur s príslušenstvom na konštatovaní, že zmluva o dielo č. 16/2014, z ktorej si žalobca ako zhotoviteľ uplatňoval nárok na zaplatenie ceny za dielo, je absolútne neplatným právnym úkonom, v dôsledku čoho nárok žalobcu posúdil ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo forme peňažného plnenia, keď na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že vrátenie veci - diela nebolo možné s prihliadnutím na ekonomické resp. hospodárske dôsledky vydania naturálneho plnenia.

13. Žalovaný v odvolaní namietal odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP spočívajúce v tom, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

14. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, ktorý spočíva v nesprávnom skutkovom závere, je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie chybné vyhodnotí návrh strán na vykonanie dôkazov, hoci ich vykonanie bolo relevantné na správne zistenie skutkového stavu, a tiež vtedy, keď súd prvej inštancie pri hodnotení dôkazov nepostupuje podľa § 191 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

15. Právnym posúdením v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

16. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku a konania predchádzajúceho jeho vydaniu konštatuje, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k správne právnemu záveru o neplatnosti zmluvy o dielo č. 16/2014 zo dňa 16.12.2014 z dôvodu, že hoci táto zmluva nespĺňala z hľadiska jej účelu kritéria stanovené v § 47 a ods. 3 Obč. zák., keďže nebola uzavretá na účely odstránenia následkov mimoriadnej udalosti bezprostredne ohrozujúcej život, zdravie, majetok alebo životné prostredie a ani neobsahovala informáciu, ktorá sa podľa osobitného zákona nesprístupňuje, nebola v zmysle § 47a ods. 1 povinne zverejnená, a preto v zmysle § 47a ods. 4 Obč. zák. platí nevyvrátiteľná právna domnienka, že k uzavretiu zmluvy o dielo nedošlo. Ďalej tiež súd prvej inštancie správne dôvodil tým, že nakoľko zo strany žalobcu došlo v prospech žalovaného k poskytnutiu plnenia z takejto absolútne neplatnej zmluvy o dielo, bolo potrebné postupovať v zmysle § 451 Obč. zák. upravujúceho vydanie bezdôvodného obohatenia, v danom prípade ako plnenia z neplatného právneho úkonu, pričom tiež, čo sa týka rozsahu vydania bezdôvodného obohatenia, správne odkázal na ust. § 458 ods. 1 Obč. zák.

17. Pokiaľ však súd prvej inštancie pri aplikácii ust. § 458 ods. 1 Obč. zák. dospel k záveru, že v danom prípade vydanie bezdôvodného obohatenia in natura, teda vydanie Kaskády troch kotlov Viessmann vrátane príslušenstva, nebolo možné, preto žalovaný bol povinný poskytnúť žalobcovi peňažnú náhradu, t. j. ekonomickú protihodnotu toho, čo nemožno vrátiť in natura, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávnych skutkových zistení a nesprávneho právneho posúdenia veci.

18. Podľa § 456 Obč. zák. predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

19. Podľa § 457 Obč. zák. ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

20. Podľa § 458 ods. 1, 2, 3 Obč. zák. musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada. S predmetom bezdôvodného obohatenia sa musia vydať aj úžitky z neho, pokiaľ ten, kto obohatenie získal, nekonal dobromyseľne. Ten, kto predmet bezdôvodného obohatenia vydáva, má právo na náhradu potrebných nákladov, ktoré na vec vynaložil.

21. Občiansky zákonník v ust. § 458 určuje spôsob ako aj rozsah povinnosti toho, kto bezdôvodné obohatenie získal, a to tak, že musí vydať všetko, čo bolo bezdôvodne získané. Má teda dôjsť k navráteniu do predošlého stavu. Občiansky zákonník preferuje v prvom rade obnovenie pôvodného právneho stavu, teda plnenie sa musí vrátiť v rovnakom rozsahu, ako bolo prijaté. Vychádza sa prioritne zo zásady naturálnej reštitúcie, t. j. musí byť v zásade vrátené to, čo bolo na základe neplatnej zmluvy prijaté. Iba vtedy, ak to nie je dobre možné, musí byť poskytnutá peňažná náhrada ako protihodnota toho, čo nemožno vydať. Z uvedeného vyplýva, že predovšetkým je potrebné posúdiť, či je možné bezdôvodné obohatenie vydať in natura, a to najmä z hľadiska hospodárnosti ako aj z technického hľadiska. Až v prípade, keď vydanie poskytnutých vecí nie je dobre možné (napr. ak medzitým došlo k zničeniu, poškodeniu, od cudzeniu alebo k strate veci, ktorá sa má vydať) alebo ak bezdôvodné obohatenie spočívalo vo výkonoch, alebo ak je obnovenie predchádzajúceho stavu technicky vylúčené, ale i vtedy, ak vydanie vecí in natura je ekonomicky neúčelné najmä s prihliadnutím na všetky dôsledky, ku ktorým by vrátením vecí došlo, prichádza do úvahy poskytnutie peňažnej náhrady.

22. Odvolací súd, vychádzajúc z vyššie uvedeného, konštatuje, že súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď na základe vykonaného dokazovania ustálil, že vrátenie vecí - sústavy kotlov nebolo možné s prihliadnutím na ekonomické, resp. hospodárske dôsledky plnenia in natura, a preto je žalovaný povinný poskytnúť žalobcovi peňažnú náhradu.

23. Z dôkazov vykonaných súdom prvej inštancie totiž vyplynulo, že plnenie poskytnuté žalovanému zo strany žalobcu na základe neplatnej zmluvy o dielo spočívalo v dodaní a montáži sústavy kotlov, ktoré boli sériovo vyrábané a ako samostatné individuálne zariadenia boli zapojené do kaskády (išlo o rad kotlov zapojených do série). Nešlo teda o kotly špeciálne vyrobené na objednávku žalovaného, ktoré by spĺňali špecifické kritériá a boli by využiteľné výlučne v objekte žalovaného. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplynulo, že predmetné kotly, resp. kaskáda kotlov boli síce v objekte žalovaného namontované, ale bez toho, aby boli spustené do prevádzky - došlo len k zapojeniu kotlov do zostavy bez pripojenia na dymovod. Kotly teda vôbec neboli sprevádzkované (v núdzovom režime žalovaný používal dva staré kotly) a následne boli demontované. Zo svedeckých výpovedí F. D. I., O. E. a F. V. H. vyplynulo, že kotly ich rozbalením, montážou a následnou demontážou stratili na hodnote a bolo by ich síce možné predať buď jednotlivito alebo ako zariadenie zapojené do kaskády, ale len za zostatkovú cenu.

24. Z vykonaného dokazovania je teda zrejmé, že kotly sú ako individuálne zariadenia stále funkčné, existujú, neboli doposiaľ uvedené do prevádzky, teda neboli používané a zo žiadneho z dôkazov vykonaných súdom prvej inštancie nevyplýva ich poškodenie z hľadiska technickej využiteľnosti. Po demontáži sa nachádzajú v priestoroch u žalovaného, ktorý nie je ich vlastníkom, ani ich neužíva. Pokiaľ teda za uvedenej dôkaznej situácie dospel súd prvej inštancie k záveru, že vydanie vecí in natura nie je možné s ohľadom na ekonomickú neúčelnosť, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávnych skutkových zistení a z nesprávneho právneho posúdenia veci.

25. Pod hospodárskym hľadiskom a ekonomickou neúčelnosťou pri posudzovaní toho, či je možné vydať bezdôvodné obohatenie in natura, je totiž potrebné chápať okolnosti súvisiace s možnými následkami vydania predmetu bezdôvodného obohatenia, akými sú znehodnotenie či zničenie vecí, ktoré by inak mohli slúžiť svojmu účelu. Pod ekonomickou neúčelnosťou však nemožno chápať skutočnosť, že pre osobu, ktorej sa má vec in natura vrátiť, táto vec stratila na jej hodnote, a že ju prípadne nemôže speňažiť za rovnakú cenu, ako ju pri plnení povinnosti z neplatného právneho úkonu poskytol tomu, kto mu ju má vydať. Zo znenia

ust. § 458 Obč. zák. nepochybne vyplýva, že ak vec existuje a z technického hľadiska je možné vydať ju bez toho, aby došlo k jej zničeniu alebo poškodeniu alebo k vzniku ďalších škôd súvisiacich s jej demontážou (napríklad búraním, zrúcaním časti objektu, v ktorej vec bola zabudovaná), prioritu pri vydaní bezdôvodného obohatenia má plnenie in natura. Poskytnutie peňažnej náhrady prichádza do úvahy, len ak to nie je dobre možné a ak bezdôvodné obohatenie spočívalo vo výkonoch.

26. Z uvedeného dôvodu bolo potrebné rozsudok súd prvej inštancie vo výroku I. v napadnutej časti o zaplatenie 17.959,94 Eur s 9,05 % úrokom z omeškania zo sumy 17.959,94 Eur od 01.11.2015 do zaplatenia ako aj vo výroku III. o náhrade trov konania ako závislého výroku zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. c), § 391 ods. 1 CSP).

27. V ďalšom konaní sa prvoinštančný súd opätovne vysporiada s nárokom žalobcu na zaplatenie 17.959,94 Eur s príslušenstvom z hľadiska kritérií stanovených v § 458 Obč. zák., nanovo vyhodnotí vykonané dôkazy, prípadne doplní dokazovanie v rozsahu potrebnom pre zistenie, či sú skutočne naplnené podmienky pre poskytnutie peňažnej náhrady.

28. Právnym názorom odvolacieho súdu je súd prvej inštancie viazaný (§ 391 ods. 2 CSP).

29. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie rozhodne znovu aj o trovách prvoinštančného konania ako aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

30. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne v pomere hlasov tri ku nule.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) :

- dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP)

- dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu

b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

- dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP)

- dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je

podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP)

- v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP)

- dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).